

**Ocena Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Mokobodach
stosowania w Banku w 2019 roku
„Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” w Banku
Spółdzielczym w Mokobodach.**

1. Cel wprowadzenia „Polityki Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych w Banku Spółdzielczym w Mokobodach”.

Na podstawie Uchwały Nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 roku w Banku Spółdzielczym w Mokobodach zostały przyjęte „Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”.

Obowiązująca w Banku Spółdzielczym w Mokobodach „Polityka Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych w Banku Spółdzielczym w Mokobodach” jest zbiorem zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne w Banku Spółdzielczym w Mokobodach, w tym relacje z udziałowcami Banku Spółdzielczego w Mokobodach i klientami, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

Główne postanowienia „Zasad Ładu Korporacyjnego”, które, zgodnie z zasadą proporcjonalności, w ocenie Banku nie stosują się do Banku lub stosowane są w zmodyfikowanej postaci to:

- 1. Zasada określona w § 6 „Zasad Ładu Korporacyjnego” - wprowadzenie anonimowego sposobu powiadamiania organu zarządzającego lub organu nadzorującego o nadżyciach.**

Zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi w opublikowanym przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego dokumencie „Pytania i odpowiedzi” odstępianie od przestrzegania zapisu § 6 nie wymaga uzasadnienia.

- 2. Zasada określona w § 8 ust. 4 „Zasad Ładu Korporacyjnego” – zapewnienie możliwości elektronicznego aktywnego udziału w posiedzeniach organu stanowiącego:**

W ocenie Banku spełnienie powyższej zasady nie znajduje zastosowania przy uwzględnieniu specyfiki działalności banku spółdzielczego, którego większość właścicieli stanowią mieszkańcy lokalnego środowiska. Ponadto zgodnie ze Statutem Banku zawiadomienia członków o czasie, miejscu i porządku obrad Zebrania Przedstawicieli wysyłane są za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub listem poleconym, co najmniej 14 dni przed terminem obrad. Tak uregulowany sposób informowania członków Banku gwarantuje możliwość ich osobistego uczestnictwa w Zebraniu Przedstawicieli. Bank nie jest przygotowany pod względem technicznym i organizacyjnym do wykonywania tej zasady. Dodatkowo jej wprowadzenie wiąże się ze znacznymi kosztami, które w ocenie Banku są

nieuzasadnione. Powyższe uzasadnia rezygnację z organizacji posiedzeń organu stanowiącego poprzez zdalny, elektroniczny udział członków.

3. Zasady określone w § 11 „Zasad Ładu Korporacyjnego” – transakcje z podmiotami powiązanymi.

Bank nie posiada podmiotów powiązanych w rozumieniu Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, w związku z czym nie stosuje zapisów § 11 „Zasad Ładu Korporacyjnego”.

4. Zasady określone w § 22 ust. 1 i 2 „Zasad Ładu Korporacyjnego” – niezależność członków organów Banku.

Zgodnie z Ustawą z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze, do organów spółdzielni mają prawo być wybierani jej członkowie. W związku z powyższym, Bank uznaje, iż zasady określone w przytoczonych przepisach, dot. niezależności członków organu nadzorującego, nie znajdują zastosowania do banku funkcjonującego w formie spółdzielni, jakim jest Bank.

Jednocześnie Rada Nadzorcza stwierdza, że badanie bilansu w Banku przeprowadza biegły rewident, który nie pełni funkcji członka Rady Nadzorczej Banku.

5. Zasady określone w „Zasadach Ładu Korporacyjnego” dot. komitetu audytu oraz komórki audytu.

Zgodnie z art. 86 ust. 2 pkt 4) Ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym, banki spółdzielcze nie mają obowiązku powoływania komitetu audytu, w związku z czym postanowienia Zasad w tym zakresie nie stosują się do Banku.

6. Zasady określone w rozdziale 9 „Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta” „Zasad Ładu Korporacyjnego”

W związku z niewykonywaniem przez Bank działalności w zakresie określonym w Rozdziale 9, Bank nie wprowadził postanowień tego Rozdziału do swojej Polityki.

2. Ocena stosowania Zasad ładu korporacyjnego

I. Organizacja i struktura organizacyjna

1. Organizacja Banku umożliwia osiągnięcie długoterminowych celów prowadzonej działalności.

TAK (X)   NIE (   )

2. Organizacja Banku obejmuje zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów, co jest należycie uregulowane w regulacjach wewnętrznych Banku.
TAK (X)   NIE (   )
3. Organizacja Banku jest odzwierciedlona w strukturze organizacyjnej.
TAK (X)   NIE (   )
4. Bank zapewnia jawność struktury organizacyjnej poprzez udostępnienie jej w lokalu Banku oraz zamieszczenie podstawowej struktury organizacyjnej na tablicy ogłoszeń w lokalu Banku.
TAK (X)   NIE (   )
5. Bank posiada przejrzystą i adekwatną do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania oraz zakres obowiązków i odpowiedzialności są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone.
TAK (X)   NIE (   )
6. Bank określił własne cele strategiczne uwzględniając skalę prowadzonej działalności, przy minimalizowaniu ryzyka występującego przy realizacji tych celów oraz przy zapewnieniu efektywności działania Banku.
TAK (X)   NIE (   )
7. Organizacja Banku umożliwia niezwłoczne podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach nagłych (nieprzewidzianych) lub w sytuacjach podwyższonego ryzyka.
TAK (X)   NIE (   )
8. Organizacja Banku zapewnia, że :
- 1) wykonywanie zadań z zakresu działalności Banku powierzane jest osobom posiadającym niezbędną wiedzę i umiejętności, nad którymi nadzór sprawują osoby posiadające także odpowiednie doświadczenie;
TAK (X)   NIE (   )
  - 2) określając zakres powierzonych zadań bierze się pod uwagę możliwości właściwego i rzetelnego wykonania tych zadań na danym stanowisku;
TAK (X)   NIE (   )
  - 3) prawa pracowników są należycie chronione, a ich interesy są należycie uwzględniane w szczególności poprzez stosowanie przejrzystych i obiektywnych zasad zatrudniania i wynagradzania, oceny, a także nagradzania i awansu zawodowego.
TAK (X)   NIE (   )
9. Pracownikom Banku zapewniono odpowiedni dostęp do informacji o zakresie uprawnień, obowiązków i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych.
TAK (X)   NIE (   )
10. Bank posiada plany ciągłości działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku.
TAK (X)   NIE (   )

II. Relacja z członkami Banku

1. Bank działa w interesie wszystkich członków Banku z poszanowaniem interesu klientów Banku.
TAK (X)   NIE (   )
2. Bank zapewnia członkom Banku właściwy dostęp do rzetelnej i kompletnej informacji.
TAK (X)   NIE (   )
3. Bank zapewnia członkom Banku prawo do udziału w organach stanowiących, korzystania z produktów Banku, a także korzystania z działań zmierzających do rozwoju społeczno-kulturalnego środowiska lokalnego.
TAK (X)   NIE (   )
4. Członkowie Banku, nie będący członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej, wpływali na funkcjonowanie Banku wyłącznie poprzez decyzje organów stanowiących nie naruszając kompetencji pozostałych organów.
TAK (X)   NIE (   )
5. W Banku konflikty interesów rozwiązywane są niezwłocznie w sposób pozwalający na uniknięcie naruszenia interesu Banku i klientów Banku.
TAK (X)   NIE (   )
6. Podjęta przez Zebranie Przedstawicieli decyzja w zakresie wypłaty dywidendy uwzględniała konieczność utrzymania odpowiedniego poziomu kapitałów własnych oraz realizację strategicznych celów Banku, a także uwzględniała rekomendacje i indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru/była zgodna z przyjętą przez Bank polityką dywidendową.

Nie dotyczy – Bank nie wypłacał w 2019 roku dywidendy

III. Organ zarządzający - Zarząd Banku

1. Zarząd ma charakter kolegialny.
TAK (X)   NIE (   )
2. Rada Nadzorcza dokonała oceny kwalifikacji członków Zarządu i Zarządu zgodnie z „Procedurą dokonywania ocen odpowiedniości członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Mokobodach”.
TAK (X)   NIE (   )

W wyniku tej oceny Rada Nadzorcza stwierdziła, że członkowie Zarządu oraz Zarząd jako ciało kolegialne posiadają odpowiednie kwalifikacje.
3. W składzie Zarządu zapewniono udział osób władających językiem polskim.
TAK (X)   NIE (   )
4. Zarząd działał w interesie Banku mając na względzie cele oraz zasady prowadzenia działalności przez Bank określone przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz rekomendacjami nadzorczymi.

TAK (X)   NIE (   )

5. Zarząd realizował przyjętą strategię działalności kierując się bezpieczeństwem Banku.
TAK (X)   NIE (   )
6. Zarząd był jedynym uprawnionym i odpowiedzialnym za zarządzanie działalnością Banku, która obejmowała w szczególności prowadzenie spraw, planowanie, decydowanie, kierowanie i kontrolowanie Banku.
TAK (X)   NIE (   )
7. W składzie Zarządu została wyodrębniona funkcja Prezesa Zarządu kierującego pracami Zarządu.
TAK (X)   NIE (   )
8. Członkowie Zarządu ponoszą kolegialną odpowiedzialność za decyzje zastrzeżone do kompetencji Zarządu, niezależnie od wewnętrznego podziału kompetencji pomiędzy członków Zarządu.
TAK (X)   NIE (   )
9. Członkowie Zarządu wykonują swoje funkcje zgodnie z dokonany podziałem kompetencji Zarządu pomiędzy poszczególnych członków Zarządu.
TAK (X)   NIE (   )
10. Podział kompetencji pomiędzy członków Zarządu został odzwierciedlony w regulacjach wewnętrznych Banku.
TAK (X)   NIE (   )
11. Podział kompetencji pomiędzy członków Zarządu nie prowadzi do zbędnego nakładania się kompetencji członków Zarządu lub do wewnętrznych konfliktów interesów.
TAK (X)   NIE (   )
12. Wewnętrzny podział odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu nie prowadzi do sytuacji, w której określony obszar działalności Banku nie jest przypisany do żadnego członka Zarządu.
TAK (X)   NIE (   )
13. Posiedzenia Zarządu odbywają się w języku polskim.
TAK (X)   NIE (   )
14. Protokół z posiedzenia Zarządu oraz treść podejmowanych uchwał lub innych istotnych postanowień Zarządu sporządzane są w języku polskim.
TAK (X)   NIE (   )
15. Pełnienie funkcji przez poszczególnych członków Zarządu stanowi główny obszar aktywności zawodowej członka Zarządu.
TAK (X)   NIE (   )

16. Członkowie Zarządu nie podejmowali aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub wpłynąć negatywnie na jego reputację jako członka Zarządu.

TAK (X)   NIE (   )

17. W Banku obowiązują regulacje wewnętrzne określające zasady ograniczania konfliktu interesów określające między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Zarządu w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

TAK (X)   NIE (   )

18. Rada Nadzorcza podejmowała działania w celu niezwłocznego uzupełnienia składu Zarządu.

Nie dotyczy – nie występowały wakaty w 2019 roku.

IV. Organ nadzorujący – Rada Nadzorcza Banku

1. Zebranie Przedstawicieli dokonało oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej oraz oceny kolegiatnej Rady Nadzorczej zgodnie z „Procedurą dokonywania ocen odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Mokobodach”.

TAK (X)   NIE (   )

Dokonana ocena była oceną następczą obejmującą urzędujących członków Rady Nadzorczej. W wyniku oceny stwierdzono, że członkowie Rady Nadzorczej oraz Rada Nadzorcza jako ciało kolegiatne posiadają odpowiednie kwalifikacje.

1. Rada Nadzorcza sprawowała nadzór nad sprawami Banku kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku.

TAK (X)   NIE (   )

2. Rada Nadzorcza posiada zdolność do podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych w szczególności w zakresie realizacji przyjętych celów strategicznych lub istotnych zmian poziomu ryzyka lub materializacji istotnych ryzyk w działalności Banku, a także w zakresie sprawozdawczości finansowej, w tym wprowadzenia istotnych zmian w polityce rachunkowości mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej.

TAK (X)   NIE (   )

3. Skład liczebny Rady Nadzorczej jest adekwatny do charakteru i skali prowadzonej przez Bank działalności.

TAK (X)   NIE (   )

4. W składzie Rady Nadzorczej wyodrębniono funkcję Przewodniczącego, który kieruje pracami Rady Nadzorczej.

TAK (X)   NIE (   )

5. Członkowie Rady Nadzorczej mają możliwość zgłaszania zdań odrębnych, informacja o zgłoszonych zdaniach odrębnych członków Rady Nadzorczej wraz z powodami ich zgłoszenia jest zamieszczana w protokołach z posiedzeń Rady Nadzorczej.

TAK (X)   NIE (   )

W zakresie zamieszczenia zdań odrębnych, nie dotyczy - nie zgłaszano w 2019 r. zdań odrębnych.

6. Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje funkcje w sposób aktywny, wykazując się niezbędnym poziomem zaangażowania w prace Rady Nadzorczej.

TAK (X)   NIE (   )

7. Członkowie Rady nadzorczej powstrzymywali się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub w inny sposób wpływać negatywnie na ich reputację jako członków Rady Nadzorczej Banku.

TAK (X)   NIE (   )

8. W Banku obowiązują regulacje wewnętrzne określające zasady ograniczania konfliktu interesów określające między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Rady Nadzorczej w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

TAK (X)   NIE (   )

9. Protokół oraz treść podejmowanych uchwał Rady Nadzorczej sporządzane są w języku polskim.

TAK (X)   NIE (   )

10. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą ma charakter stały a posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż 4 razy w roku.

TAK (X)   NIE (   )

11. W przypadku stwierdzenia w toku wykonywania nadzoru nadużyć, poważnych błędów, w tym mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej i innych poważnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu Banku Rada Nadzorcza miała możliwość podjąć odpowiednie działania, w szczególności mogła zażądać od Zarządu wyjaśnień i zalecić wprowadzenie skutecznych rozwiązań przeciwdziałających wystąpieniu podobnych nieprawidłowości w przyszłości.

TAK (X)   NIE (   )

Nie występowały sytuacje nieprawidłowości w funkcjonowaniu Banku.

12. Rada Nadzorcza, jeżeli jest to niezbędne dla sprawowania prawidłowego i efektywnego nadzoru, może wystąpić do Zarządu o powołanie wybranego podmiotu zewnętrznego w celu przeprowadzenia określonych analiz lub zasięgnięcia jego opinii w określonych sprawach.

TAK (X)   NIE (   )

Nie występowała potrzeba powołania takiego podmiotu.

13. W przypadku niepełnego składu Rady Nadzorczej – skład Rady Nadzorczej zostanie niezwłocznie uzupełniony.

TAK (X)   NIE (   )

Nie dotyczy – nie występowały w 2019 roku wakaty.

14. Rada Nadzorcza dokonuje regularnej oceny stosowania w Banku „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”.

TAK (X)   NIE (   )

15. Wyniki oceny stosowania w Banku „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” są udostępniane w lokalu Banku.

TAK (X)   NIE (   )

Fakt dokonania oceny oraz jej wynik za 2019 będzie zamieszczony na tablicy ogłoszeń w lokalu Banku.

V.   Polityka wynagradzania

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania Zarządu i Rady Nadzorczej, a także osób pełniących kluczowe funkcje.

TAK (X)   NIE (   )

2. Zasady wynagradzania Zarządu i Rady Nadzorczej zostały określone w odpowiednich regulacjach wewnętrznych.

TAK (X)   NIE (   )

3. Przy ustalaniu polityki wynagradzania uwzględniana jest sytuacja finansowa Banku.

TAK (X)   NIE (   )

4. Rada Nadzorcza przygotowuje i przedstawia Zebraniu Przedstawicieli, raz w roku, raport z oceny funkcjonowania w Banku polityki wynagradzania.

TAK (X)   NIE (   )

W roku 2017 będzie sporządzony i przedstawiony powyżej wymieniony raport.

5. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy ustalona polityki wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu Banku.

TAK (X)   NIE (   )

Raport Rady Nadzorczej z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania będzie przygotowany i zostanie przedstawiony Zebraniu Przedstawicieli w 2020 r.

6. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej zostało ustalone adekwatnie do pełnionej funkcji, a także adekwatnie do skali działalności Banku.

TAK (X)   NIE (   )

7. Członkowie Rady Nadzorczej powołani do pracy w komitetach są wynagradzani adekwatnie do dodatkowych zadań wykonywanych w ramach danego komitetu.

nie dotyczy

8. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustalane jest przez Zebranie Przedstawicieli.
TAK (X)   NIE (   )
9. Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej są transparentne i zawarte w uchwale Zebrania Przedstawicieli.
TAK (X)   NIE (   )
10. Rada Nadzorcza zatwierdziła Uchwałą Nr 25/2016 z dnia 19.12.2016 r. „Politykę wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Mokobodach”, obejmującą zasady dotyczące zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze
TAK (X)   NIE (   )
11. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzoną polityką wynagradzania.
TAK (X)   NIE (   )
12. Rada Nadzorcza dokonała weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennego składnika wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego składnika.
TAK (X)   NIE (   )
13. Wynagrodzenie członków Zarządu i osób pełniących kluczowe funkcje jest finansowane i wypłacane ze środków Banku.
TAK (X)   NIE (   )

VI. Polityka informacyjna

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę informacyjną określoną w „Polityce informacyjnej Banku Spółdzielczego w Mokobodach dotyczącej adekwatności kapitałowej”, uwzględniającą potrzeby członków Banku i klientów Banku.
TAK (X)   NIE (   )
2. Bank udostępnia politykę informacyjną w lokalu Banku.
TAK (X)   NIE (   )
3. Polityka informacyjna Banku oparta jest na ułatwianiu dostępu do informacji.
TAK (X)   NIE (   )
4. Bank zapewnia członkom Banku równy dostęp do informacji.
TAK (X)   NIE (   )
5. Polityka informacyjna określa w szczególności zasady i terminy udzielenia odpowiedzi członkom Banku oraz klientom Banku.
TAK (X)   NIE (   )
6. Polityka informacji zapewnia ochronę informacji oraz uwzględnia odrębne regulacje wynikające z przepisów szczegółowych regulujących funkcjonowanie Banku.
TAK (X)   NIE (   )

VII. Działalność promocyjna i relacje z klientami

1. Przekaz reklamowy dotyczący usługi lub produktu oferowanego przez Bank albo jego działalności jest rzetelny i nie wprowadza w błąd oraz cechuje się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu, jak również dobrych obyczajów.
TAK (X)   NIE (   )
2. Przekaz reklamowy w sposób jasny wskazuje, jakiego produktu lub usługi dotyczy.
TAK (X)   NIE (   )
3. Przekaz reklamowy nie eksponuje korzyści w sposób, który powodowałby umniejszenie znaczenia kosztów i ryzyk związanych z nabyciem produktu lub usługi.
TAK (X)   NIE (   )
4. Przekaz reklamowy Banku nie wprowadza w błąd, ani nie stwarza możliwości wprowadzenia w błąd.
TAK (X)   NIE (   )
5. W celu zapewnienia rzetelności przekazywanych klientom Banku informacji oraz udzielania klientom zrozumiałych wyjaśnień proces oferowania produktów i usług finansowych przez Bank jest prowadzony przez odpowiednio przygotowane osoby.
TAK (X)   NIE (   )
6. Bank dokłada starań, aby oferowane produkty i usługi finansowe były adekwatne do potrzeb klientów, do których są kierowane.
TAK (X)   NIE (   )
7. Na etapie przedstawiania charakteru i konstrukcji rekomendowanego produktu lub usługi finansowej Bank uwzględnia potrzeby, o których mowa w ust. 6, w szczególności co do indywidualnej sytuacji klienta, w tym, wiedzy i doświadczenia na rynku finansowym, a tam gdzie jest to uzasadnione pożądanego czasu trwania inwestycji oraz poziomu akceptowanego ryzyka.
TAK (X)   NIE (   )
8. Bank rzetelnie i w sposób przystępny dla przeciętnego odbiorcy informuje o oferowanym produkcie lub usłudze, w tym w szczególności o charakterze i konstrukcji tego produktu lub usługi, korzyściach oraz czynnikach warunkujących osiągnięcie ewentualnego zysku, a także o wszelkich ryzykach z nimi związanych, w tym o opłatach i kosztach (również związanych z wcześniejszą rezygnacją z produktu lub usługi).
TAK (X)   NIE (   )
9. Wszelkie niezbędne informacje dotyczące charakteru i konstrukcji produktu lub usługi finansowej, mające znaczenie dla podjęcia przez klienta decyzji, są udostępnianie klientom w taki sposób, aby w odpowiednim czasie przed zawarciem umowy mieli oni możliwość swobodnego zapoznania się z ich treścią.
TAK (X)   NIE (   )

10. Postanowienia umowy, w tym wzorce umowy oraz istotne informacje na temat umowy zamieszczone w innych dokumentach, są przedstawione klientowi przez Bank przed podjęciem przez klienta decyzji co do zawarcia umowy.
TAK (X)   NIE (   )
11. Jeśli w ocenie klienta nie jest możliwe zapoznanie się z przedstawionymi dokumentami na miejscu Bank przekazuje klientowi na koszt własny kopie odpowiednich dokumentów.
TAK (X)   NIE (   )
12. Bank podejmuje odpowiednie działania i dokłada należytej staranności, aby wzorce umów nie zawierały postanowień niejednoznacznych.
TAK (X)   NIE (   )
13. Bank udostępnia klientom jasne i przejrzyste zasady rozpatrywania skarg i reklamacji.
TAK (X)   NIE (   )
14. Bank wprowadził zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji oraz podejmowania działań zaradczych zmierzających do ograniczenia sytuacji, powodujących wystąpienie ich w przyszłości.
TAK (X)   NIE (   )
15. Proces rozpatrywania skarg i reklamacji przez Bank jest przeprowadzany niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni, a także cechuje się rzetelnością, wnikliwością, obiektywizmem oraz poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu i dobrych obyczajów.
TAK (X)   NIE (   )
16. Treść odpowiedzi na skargę lub reklamację zawiera, w szczególności w przypadku negatywnego rozpatrzenia, pełne i wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i prawne, stosownie do zarzutów zamieszczonych w reklamacji lub skardze.
TAK (X)   NIE (   )
17. Bank dąży do polubownego rozwiązywania sporów ze swoimi klientami.
TAK (X)   NIE (   )
18. Bank dochodząc swoich roszczeń, w szczególności prowadząc działania windykacyjne wobec klientów, działa profesjonalnie i dba o reputację instytucji zaufania publicznego.
TAK (X)   NIE (   )

VIII. Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne

1. W Banku działa adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej mający na celu zapewnienie :
- 1) prawidłowości procedur administracyjnych i księgowych, a także sprawozdawczości finansowej oraz rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego,
TAK (X)   NIE (   )

- 2) zgodności działania z przepisami prawa i regulacjami zewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.
TAK (X) NIE ( )
2. Bank dokumentuje proces zapewnienia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.
TAK (X) NIE ( )
3. System kontroli wewnętrznej w Banku obejmuje wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej Banku.
TAK (X) NIE ( )
4. Zarząd Banku opracował i wdrożył adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej, a Rada Nadzorcza Banku dokonuje okresowej oceny adekwatności, efektywności i skuteczności zarówno całości systemu kontroli wewnętrznej, jak i wybranych jego elementów.
TAK (X) NIE ( )
5. Pracownikom Banku w ramach obowiązków służbowych przypisano odpowiednie zadania związane z zapewnieniem realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.
TAK (X) NIE ( )
6. Bank opracował i wdrożył efektywną, skuteczną i niezależną funkcję zapewnienia zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.
TAK (X) NIE ( )
7. W Banku sposób zorganizowania funkcji zapewnienia zgodności gwarantuje niezależność wykonywania zadań w tym zakresie.
TAK (X) NIE ( )
8. Audyt wewnętrzny Banku wykonywany był w 2016 roku przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A.
TAK (X) NIE ( )
9. Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w jego działalności, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem uwzględniającym strategię zarządzania ryzykiem obejmującą tolerancję na ryzyko określone przez Bank.
TAK (X) NIE ( )
10. Na proces zarządzania ryzykiem w Banku składa się jego identyfikacja, pomiar, szacowanie, monitorowanie oraz stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających zidentyfikowany, zmierzony i oszacowany poziom ryzyka.
TAK (X) NIE ( )
11. W Banku system zarządzania ryzykiem zorganizowany jest adekwatnie do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności przy uwzględnieniu strategicznych celów Banku, w tym strategii odnośnie zarządzania ryzykiem uwzględniającym tolerancję na ryzyko określoną przez Bank.
TAK (X) NIE ( )

12. Zarząd Banku, niezależnie do zadań przypisanych komórkom organizacyjnym Banku i innym jego organom, ponosi odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie ryzykiem.
TAK (X)   NIE (   )
13. Członkowie Zarządu Banku, uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej działalności, nie łączą odpowiedzialności za zarządzanie danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar generujący to ryzyko.
TAK (X)   NIE (   )
14. Rada Nadzorcza zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem, sprawując nadzór nad skutecznością zarządzania ryzykiem.
TAK (X)   NIE (   )
15. Zarząd Banku zapewnia otrzymywanie przez Radę Nadzorczą Banku regularnej i aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej i przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem, w tym także informacji od komórki audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A.
TAK (X)   NIE (   )

3. Wynik oceny

Rada Nadzorcza ocenia pozytywnie stosowanie przez Bank Spółdzielczy w Mokobodach w 2019 roku „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, opracowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego. Bank przestrzegał wszystkich zasad ładu korporacyjnego z uwzględnieniem wyżej wymienionych wyłączeń. Bank dąży do zapewnienia jak największej transparentności swoich działań, należytej jakości komunikacji z klientami oraz ochrony praw udziałowców.